

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Vita Et Virtutibus R. P. Bernardi Colnagi E Societate Jesu Libri Duo

Paullin, Johannes

[Monachii], 1662

Cap. XIV. Romam accersitus ut lateat, divino prorsus consilio inclarescit.

urn:nbn:de:hbz:466:1-44152

CAPUT XIV.

*Romam accersitus, ut lateat, divino
prorsus consilio inclarescit.*

§. I.

VT tamen populari plausu exemptus, ^{Evocatus}
alibi ignotus viveret, scilicet minore ^{Romam de-}
Societatis periculo, Romam evocatus ^{nno.}
est librorum futurus censor: cui muneri, & ^{Creatur li-}
perhonorifico & gravi omnium suffragijs ^{brorum Cē-}
judicatus apprimè idoneus: sibi tamen per-^{for.}
omnia ineptus videbatur, & ab insigni do-
ctrina censendis aliorum elucubrationibus
necessaria penitus destitutus. *Et quomodo,*
ajeat, indoctus doctorum iudex esse poterit?
Et verò gessit hoc munus cum dignitate sub
annum 1605. simulque suiipsius censor.
acerrimus plurimùm in eo posuit operæ, ut
non tam doctrinâ, quàm sanctitate excelle-
ret. Interea sæpenumero non secus ac hester-
nus tiro aliquis inter abjectissima Domûs
munia aliquamdiu delirescens, velut clausa
sub modio lucerna, fulgebat cælo, brevi et- ^{Etiam ibi}
iam ex orbis capite radios terris omnibus ^{pertenta-}
quaquaversum liberè sparsurus: quod hunc ^{tur suspecta}
in modum evenit. Fortè orabat ad S. Catha- ^{sanctitas.}
G
rinæ,

rinæ, cui à Senis nomen est, cùm in mentes illi venit, fore, ut Ecclesiastæ S. Joannis in Lateranensi Basilica ægrotanti succederet. Vix domum reversus est, cùm à Patre Ludovico Massello juberetur in Laterano pro concione dicere. Dixit ergo tali omnium approbatione, ut ejus Ecclesiæ Canonici gratiam legis ipsi fecerint, cùmque alijs median dicendi horam non amplius concederent. Bernardo nullum perorandi limitem fixerint, audituri, quamdiu divinus ex illius ore spiritus fermocinaretur. Fama deinde per urbem sparsa, non infimos tantùm, sed summos quosque auditores attraxit, & quia famam superabat virtus, maximum ei apud

Suspicitur à Cardinalibus. octo Cardinales, præcipuè verò Pamphilium Purpuratum, conciliavit amorem & exificationem: ut jam & Romæ crederetur, ob vitæ integritatem nihil non apud Deum posse, licet naturæ leges forsitan transcederet: nec rarò suffragabatur Cælum optioni: non minùs ibi quàm in Sicilia Bernardum sibi rapiendo, vel admirandis curationibus varicinijsque in dies clariorem facièndo.

Non obscuram sanctimoniam colligit.

§. II.

In permolestæ febris incendio jacebat & octo jam dies noctesque perpetuâ laborabat

bat infomniâ nostræ Societatis Patet. Ad hunc Bernardus Tusculo redux cum inviseret, rogarétque, quid maximè in votis haberet æger; illéque respondisset, tot diebus noctibúsque fugientem somnum unicè nunc à se desiderari, mox dulcissimus senex utraque manu languentis tempora blandè complexus, frontémque exosculatus pulvillo molliter composuit, atque ego tibi, inquit, impero, ut dormias. Obdormivit illico æger, & post suavissimum aliquot horarum somnum brevi tempore convaluit.

§. III.

Inter complures alios Romanæ Curiae Proceres, qui concionantem cum admiratione audiebant, fuit quoque Ioannes Baptista Brivius Cremonensium Episcopus, *In ecstasi raptus.* Bernardi studiosissimus, spectatæ virtutis, & multarum, quas ille gesserat rerum, gravissimus testis. Hic fortè cum curru Tusculum secum abduxerat, sed vix extra portam S. Ioannis profectus, duobus è nobilitate viris comitatus, vidit Patrem mutari vultu, & divinarum contemplatione rerum extra se rapti. Spectabat tum Bernardus augustissimam Cæli Reginam, atque unâ S. Antonium Patavinum tantâ lucis claritate radiantem.

diantes, ut oculis in hoc spectaculo defixis
 hæreret penitus immotus. At Divus Anto-
 nius vel ita consistere videbatur, ut inuen-
 ti Bernardo Virginis æternæ vultum obre-
 geret, vel certe, parcius quàm Bernardus ab
 amicissimo Sancto speraverat, suos erga Deum
 parâ amores in amici sinum infundebat. Ita-
 que Pater blandè questus, *quid hoc rei est?*
Domina! Hic te sibi totam vendicat, quasi
 diceret, *iniquè sanè mecum agitur: oportet*
Sanctum potius esse in alios perbenignum,
quàm sui nimis studiosum commodi. Interea
 hæc verba copiosus toto corpore manabat
 sudor. Socij verò etsi animadverterent, non
 modicè afflicti Patrem; non tamen à cæ-
 lestium alloquio illum avocare, vel inter-
 pellare sunt ausi, donec ad Tusculanum
 ventum esset Collegium. Bernardus id lo-
 ci ad se reversus, ubi se deprehensum ad-
 vertit, pudore suffusus & dolore stimulat
 quòd in hominum oculis Dei donum non
 cautiùs celare adlaborasset, comites suos
 supplex veniam rogavit: deinde in horum
 sibi ipsi iratus se contulit, è spinis cor-
 nam texuit, eamque adeò validè capiti in-
 xit, ut sanguinei per caput rivuli decurre-
 rent: interea sic se ipsum affarus. *Stolus*
Bernarde! ita regis cæli favores? itane de-
ignus es, cui Numen sua dona tam plenâ im-

perciatur dexterâ ? Lue tuam stultitiam,
proterue, & erubescere sanguine, qui verecun-
diâ rubere nescis.

§. IV.

Quæ res uti Bernardo sese deprimendi
ausam præbuit ; ita apud comites conce-
ptam de illius sanctimonia sententiam fidu-
ciâque vehementer auxit, qua de causa i-
dem ille Brivius, Cremonæ Antistes, cum
tristis illi, Romæ tunc agenti afferretur nun-
cius, optimum senem Marchionem Sfor-
ciam Brivium, Præsulis genitorem Medio-
lani agrum, modo propius mortem abesse,
Bernardum obsecravit, ut supremo Numine
exorato fugientem Patris animam tantisper
retineret. Hic ubi in secretis cubiculum
secessit, positus humi genibus per diu in pre-
ces effusus tandem exclamavit, *surge & am-
bula.* quæ cum sæpius ingeminâisset, ad An-
tistitem conversus, *Ego Domine, inquit, mo-
dò Mediolani Dominum Patrem & reliquos
affines in-visi, ideoque de salute Patris jubeo
esse sine metu ; & cum dicto propinquos
Antistitis ad unum omnes verbis descripsit,
locumque, in quo jacebat infirmus, adeo
probè expressit, ut, tamen si nunquam antè
ad loci fuerit, nemo tamen tunc præsentem*

*Lethifero
morbo Me-
diolani de-
cumbentem
ipse Roma
orans con-
sanat.*

omnia inspexisse dubitaret: Eventus fidem oraculo fecit. Paucis enim interjectis diebus nunciatum est, Mediolani Sfortiam Brivium planè convaluisse, eo quidem tempore, quo Bernardus in oratione exclamaverat, *Surge & ambula.*

§. V.

Hunc quidem è mortis faucibus absens corpore, at spiritu præsens eripuit apud Insubres; aliam ex profundo mœsticiae barathro extraxit Romæ, præsens, an absens dicam, nescio.

Romana mulier, & honesta in paucis (Clementinæ Bruni nomen erat) rogaverat Bernardum, mœstæ & animo nimium quantum afflictæ ut auxilium præberet in tempore, ac serenitatem mentis omni ope maturaret. Nocte igitur insequente advertit illam se à somno excitatam: nimirum sonitu commotæ storeæ, pro foribus cubiculi appensæ. Expectabat itaque, si quis fortè pedem intrò ferret; at neminem videre erat; memor tamen Patris, quem absentem crediderat, disertè sibi veluti si coràm adesset, clarèque ad rem suam dicentem audiit. *Quærite primò Regnum Dei.* Simulque multum mœroris propullatum esse per sensit. Postero

Absens loquitur mæstione mœsticiâ absorta, & luctum abstergit.

ro die cum ad eam visendam venisset Bernardus: Timuistine hac nocte? inquit, & mox sententiam absoluit. *Et hæc omnia adijciuntur tibi.* Hunc in modum curas animo infixas plenè extraxit, anxiam vanis timoribus absoluit, atque ita satis planum fecit, se quo tempore matronæ locutus est, per quietem, duobus simul in locis fuisse præsentem, aut ubi non erat, verba fecisse, vel certè cælesti quadam vi eò delatum, ut in tempesta nocte tempestivum afferret solatium perplexæ; quòd quantumvis longa dies, charitati Patris angusta esset.

§. VI.

Non paulò minorem absterfit mœstiam à duorum conjugum præcordijs, quando masculam illis prolem vel impetravit, vel opratus vates prædixit.

Referebat jam sæpius honoris causa nominatus Cremonæ Præsul, Brivius, virum ^{*Sterili prolem masculam prædixit & par-tus diem.*} nobilem Societari nostræ addictissimum, liberis tamen destitutum, summis precibus Bernardo supplicem fuisse Romæ, ut sibi heredem sobolémque è cælo impetraret. At ille principiò cunctatus, elapsis tamen aliquot diebus his illum affatus est verbis. Bene sperare jubeo ruam conjugem, sui sci-

licet futuram voti compotem: cūque aliter subijceret, quando tandem id futurum esset, ait Bernardus. Brevi sanè, & quindécim non amplius dierum spatio. Hic gaudio exultans homo, marémne, an scēminam paritura esset uxor, interrogat. Cui Pater filius erit, & hoc die (nominabat intercediē) in hanc lucis usuram veniet, atque aliquanto supervivet tempore. Neque defuit vaticinio eventus,

§. VII.

Sed neque deerat, qui tam liberè vaticinantem miraretur, quæreretque, ecquā tandem fiducia auderet futura, adeoque oppidò incerta, tam asseveranter edicere: cui ille, *Deus* inquit, *omnia manifestat; ille est, qui, quae dico, affirmat: oportet quidem primo non nihil blandiri; postea tamen aperit omnia.* Amicis nempe; non omnibus tamen, & sine delectatione sed intimis duntaxat. Et quia in his vel maxime fuit Bernardus, etiam aperuit roganti liberandum gravi, quo premebatur, morbo Vincentium de Dominicis, qui Eminentissimo Cardinali Ioanettino Doriae Vicariā praestabat operā, virū prudentiā, eruditione rebusq; gestis inclytū: quē año saeculari Romanæ peracutus saevusq; lateris dolor invaserat.

*Calculi doloribus ab-
soluit.*

rat. Cum enim is eodē hortatore Brivio, Episcopo Cremonensi ad Bernardum recurrisset, mox ab eo spem salutis indubiam reculit, quando illius causam S. suo Patauino Antonio se commendaturum facile promissit. At augescente magis magisque doloris immanitate redijt post ridie Vincentius, auxilium rogaturus Patrem: qui subridens iteratō optimē sperare iussit, secururam ope ejus, quem dixerat, Sancti sanitatem. Quo id pacto credam? ait alter. Eōusque enim idirus evasit dolor, ut jam ferri nequeat, & vel mentem vel vitam sepepturus sit. Ad hæc tertium Bernardus: Confide, brevi sanabere. Itaque domum redijt, neque diutius factum: inter spem merūmque dubius lapidem è vesicā enixus est, materiem causamque cruciatuum, quos deinceps in omni vitā nullos sensit.

§. VIII.

Porro, qui aliena Deo revelante cognoverat, sua et si longè positus non ignoravit. Romæ agebat Bernardus, quando sororum una è vivis excessit Catanæ, id tamen nemine denunciante divinitus intellexit, & piacularibus sacris, precibusque post fata opem ferre studuit. Multò post adest nuncius cum litteris, quas antequam reciperet,

*Sororem
Catanæ
mortuam,
cognovit
Romæ, antequam
venirent nuncij.*

ret, ne dum aperiret, *Soror mea*, inquit Pater, *jam fatis concessit. bene habet; jam in portu navigat; salutis aeternae modò certa in paradiso est.* Cùm verò alter explicata fronte affirmaret, nihil adversi Catanæ quod sciat, venisse. Dudum, ait Bernardus ridens, an tequam adventares, sororem vitâ functam somniavi. Quid multa? *in paradiso est.* Quod equidem vir prudens, & parcus verborum tantâ confidentiâ non asseverâset, nisi id supremi Numinis beneficio didicisset, cujus illi sapientia ad magisterium, potentia ad auxilium præstito erat, ut multa sciret agerêque in vulgus admiranda: quæ charitas suadebat ut faceret; Deus fecit, ut posset.

§. IX.

Certè quæ sequuntur, nisi hortatrix charitate non esset ausus. Romæ domo egressus obviam habuit rusticanam mulierem, quæ multis perfusa lacrimis & ejulans deplorabat infelicem viri sortem. Cædenti ligna incerto ictu aberrâsse securim, inque pedem totis viribus impactam propè propriam abscidisse. Accurrit ergo Pater, hominem animo sensibûsque defectum inter extremos dolores suo natantem sanguine reperit; sed per brevi fusâ ad Deum precatiuncula cruciatu

Pedem graviter saucium repente sanat

ce pedem signavit, & abiit; æger verò abs-
que alio medicamine postera luce in pedes
se erexit, & ad pristinos agriculturæ labo-
res incolumis lætusque redijt. Propemo-
dum idem fuit, cernere calamitosum & ad
miserationem flecti; tetigisse misellum &
sanasse.

In itinere, quod Româ Lauretum ad
Dei Parentem Virginem Bernardus confece-
rat, incidit fortè in mendicabulū, cui oculus
è fronte prominens, atque in maxillam fæ-
de pendulus dolorem creabat, & deformatem
ratem. Hic cum malo remedium supplex
rogaret, descendit ex equo Pater & suâ dex-
trâ repositum in foramine oculum mox sta-
bilivit, simulque dolorem, frontisque deho-
nestamentum momento abstulit. Pro-
digium hoc, qui in comitatu erat Romani
Seminarij alumnus, ad suos Romam conru-
bernales testis oculatus perscri-
psit.

Oculum
fæde emi-
nentem cu-
rat.

CA-